

FAKTA SPÖKGARNSRENSNING

Genomförande: P-Dyk har ett omfattande vrakregister samt kunskap om var det finns spökgarn. När vi arbetar med rensning har vi ett antal vrak på vår lista och väljer det som passar bäst för dagen i förhållande till väder och vind. Vi går ut med vårt eget fartyg M/S Baltic Explorer och ett professionellt dyk-team. Vissa vrak klaras på en halv dag och andra kräver flera dagar, beroende på hur djupt de ligger och på mängden nät och trål samt hur illa dessa sitter.

VAD KOSTAR EN VRAKRENSNING?

Att rensa ett vrak från spökgarn med dykare kostar i genomsnitt 30.000 kr. Mindre när vraket ligger ytligt och mer om det ligger djupare.

Vi lokaliserar, lösgör, paketerar, lyfter och bärgar garnen, tar dem i hamn och överlämnar till deponi ofta i samarbete med den hamnkommun som ligger närmast. Utöver detta dokumenterar vi vad vi tar upp.

Resurser: P-Dyk behöver bättre utrustning för att ta upp garn från havsytan till båten. Mindre mängder nät dras upp för hand, större mängder bogseras idag med flytsäckar i hamn och lyfts med kranbil eller hamnkran. Vi arbetar på att utveckla en lyft/drag-anordning med rejäl överkapacitet som kan ta in både nät och trål där det ibland är grenar, sten och bråte som följer med upp. Diskussioner och idéarbete har påbörjats tillsammans med både varv och ett kran- och hydraulbolag. Här behövs både ekonomiska resurser och input i form av kunskaper från andra områden.

Finansiering: Rensning av spökgarn är beroende av finansiärer både när det gäller utvecklingsarbetet och för själva rensningen. Miljömedvetna företag, organisationer och fonder samt privatpersoner som är med och bidrar får ett certifikat som visar att de sponsrat rensningen av ev ett specifikt vrak. Bidrag som kommer in blir resultat omgående, dvs vi sätter igång så snart tillräckligt med pengar finns för rensning av ett vrak. Vi arbetar effektivt och gör så många vrakrensningar i följd som möjligt vid gynnsamt väder. Vid dåligt väder avbryter vi och börjar när det blir bättre. Alla pengar som kommer in i form av bidrag går oavkortat till rensningsarbete. Du kommer att kunna följa ditt bidrag och se resultatet på vår hemsida/Facebook-sida.

P-Dyk är ett företag som har flera ben att stå på. Ett är dykarbeten, bärgning, bogsering, sjömätning, isbrytning, besättningsbyten och andra uppdrag som riktar sig till näringsverksamhet med havsanknytning. Vi arbetar åt flera kommuner med hamnverksamhet, främst i Skåne men också i övriga landet. P-Dyk har också löpande kontrakt med ABB, Baltic Cable, Färjan.dk och ett antal andra företag.

Ett annat ben är charterdykning där vi kör ut privatpersoner och klubbar att njuta av alla våra vrak.

Det tredje benet är fisketurism. Vi jobbar framförallt genom turistbyrån i Ystad och Leaderprojektet Swedenfishing. Vi har även framskridna planer att tillsammans med Sydkustens fiskeområde hjälpa fiskerinäringen att hitta alternativa verksamheter som fisketurer och turism för att minska fisketryck och samtidigt bevara levande kustfiskesamhällen.

Vi på P-Dyk ser dagligen hur det ser ut i havet. Vi arbetar därför även med miljöprojekt och undervattensfilm – framförallt när det gäller bärgning av spökgarn. Vi brinner för ett friskare hav och vill bidra med våra kunskaper och vårt driv. Vi utvecklar ständigt vår metodik och lär ut till andra genom samarbeten över gränserna, nu senast med organisationen Ghostnet i Holland.

P-Dyk har jobbat för Fiskeriverket/Fiskelaboratoriet 2005-2006 med film-dokumentation av problem, framtagning av metodik samt spökgarnsrensning av vrak. Vi har också deltagit i projektet Fishing for litter för KIMO Baltic där vi gjorde film, bottenundersökning och upptag av spöknät.

Vi jobbar även hand i hand med Sydkustens fiskeområde, för att vara med och påverka fisket, både direkt i yrkesledet och politiskt.

P-Dyk driver verksamheten från sitt eget fartyg M/S Baltic Explorer med hemmahamn Ystad.

Vill du veta mer om P-Dyk och rensning av spökgarn, kontakta oss på tel 0707-908 907 eller info@pdyk.se.

RENSNING AV

SPÖKGARN

– för ett friskare hav

EN INFORMATIONSFOLDER FRÅN P-DYK
I SAMARBETE MED ORVARSSON KOMMUNIKATION

Spökgarn fiskar i evighet

Varje år förlorar svenska fiskare ca 165 km nät i Östersjöns vatten. Tappar övriga länders fiskeflottor nät på liknande sätt lämnas 1320 km kvar i havet varje år – eller 26 400 km på 20 år. Det motsvarar Östersjöns sträckning från norr till söder 18 gånger.

Tusentals mil nät och trål, så kallade spökgarn finns alltså kvar och en stor del fiskar utan att någon vittjar dem. Istället dör fiskar, tumlare, säl och sjöfågel en plågsam död, ruttnar och faller till botten.

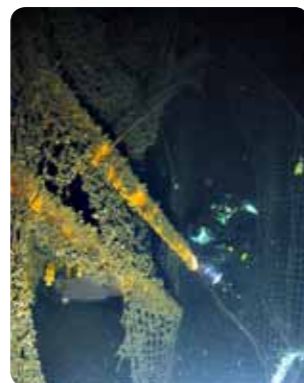
P-Dyk är ett av de företag och organisationer som arbetar med att rensa Östersjön från dessa nät.

Olika städmetoder

Metoderna att rensa havet från spökgarn varierar. Draggning från båt är vanlig och effektiv på relativt släta bottenar. I Öresund har länsstyrelsen via Europeiska Fiskerifonden och Havsmiljöanslaget finansierat draggning av spökgarn de senaste åtta åren fram till 2012. Stora mängder garn tas upp varje år med denna metod.

VRAKRENSNING MED DYKARE

Fartygsvrak samlar på sig stora mängder spökgarn. Professionella dykare från P-Dyk går ner och avlägsnar dessa, tar upp dem till ytan för transport in till land och deponi eller destruktion.

P-Dyk, som arbetar med professionella dykuppdrag och dessutom anordnar vrakdykning och vrakfisketurer för privatpersoner, har uppmärksammat ett område inom spökgarnsrensning där draggning inte fungerar. På Östersjöns botten vilar tusentals fartygsvrak. Vraken bildar skyddade platser för marint liv och är barnkammare och skafferier för många arter. Dessa vrak samlar samtidigt på sig kringdrivande spökgarn och trålar som fastnar och slits loss från fiskefartyg.

Nästan alla vrak utmed sydkusten bär spökgarn och trål.

P-Dyk samarbetar i olika projekt med Fiskeriverket, KIMO Baltic, Havs- och Vattenmyndigheten samt Sydsvenska Fiskeriområdet. Företaget har ett omfattande vrakregister samt kunskap om var problem med spökgarn finns. Dykare på P-Dyk kan berätta och visa både bilder och film på vrak där spökgarn hänger och fiskar är ut och är in. P-Dyk har därför satt som mål att rengöra så många vrak som möjligt i södra Östersjön från trål och nät av tre skäl:

UPPSKATTAD MÄNGD FÖRLORADE GARN I ÖSTERSJÖN

I Sverige/år: 165 km
Totalt/år: 1320 km

Totalt under 20 år:
26.400 km, eller 18 gånger från norra spetsen av Östersjön till den södra.

DE FÖRSTÖRS ALDRIG OCH FISKAR I EVIGHET

HUR KAN JAG HJÄLPA?

Du kan bidra till en spökgarnsrensning av ett eller flera vrak, privat eller via ditt företag. Kontakta P-Dyk för mer information.

1: Moraliskt och Etiskt. Spökgarn utspända på vrak fiskar helt i onödan tonvis med fisk varje år. Fisken, framförallt torsk, samt sjöfågel, säl och tumlare som också fastnar i näten dör på ett vidrigt och utdraget sätt under mycket lidande.

2: Främja tillgången på fisk i Östersjön.

Vraken fungerar som rev. De skapar skyddade platser och barnkammare. Spöknätet motverkar detta. Genom att ta bort spökgarnen förbättras livsbetingelserna för fisk i det utsatta Östersjöområdet.

3: Göra vrak tillgängliga och säkra för fritidsfiske samt dykutfärder.

Spökgarn på vrak utgör stora säkerhetsrisker för fritidsdykare, samtidigt som de försvårar för fritidsfiskare och minskar attraktionen. Att rensa bort spökgarn gynnar turistverksamhet och aktivitet i kustsamhällen.

I punktinsatser på vrak går man ner med dykteam, frigör garnen och bärgar dem till ytan där de fraktas i land för deponi eller destruktion. Arbetet är effektivt men relativt tidskrävande och ställer stora krav på manskap och utrustning.

P-Dyk söker därför sponsorer för sitt arbete med att rensa vrak från spökgarn, framför allt i södra delen av Östersjön.